

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/271/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

345/2011. (XI. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ jogi képviselő útján 2011. április 22-én előterjesztett panaszja alapján indult eljárásban a 2011. november 30-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2011. április 22-én kelt panaszát jogi képviselője útján küldte meg a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) XIII. Kerületi Rendőrkapitányságnak, és kérte annak Testület általi kivizsgálását. A panaszt a Testület – az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatára általi megküldését követően – 2011. május 20-án érkezette.

A panaszos beadványában előadja, hogy a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság járőrei 2011. április 21-én hajnali 2 óra 15 perckor Budapesten az Ny. térnél, a T. út páros oldalán igazoltatták, majd annak ellenére, hogy – mint román állampolgár – román okiratokkal, román vezetői engedéllyel igazolta magát, a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányságra előállították. A panaszost reggel 10 óra 30 percig tartották fogva, majd reggel egy rövid kihallgatást követően szabadon engedték.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos – elmondása szerint – egész éjszaka nem tudta meg, hogy miért tartják fogva, csak a reggeli kihallgatáskor közölték vele, hogy az eljárás vele szemben „Járművezetés az eltiltás tartama alatt” szabálysértés miatt indult. A panaszos román vezetői engedélyét lefoglalták.

A panaszos véleménye szerint előállításának a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 76. §-ában foglalt jogi előfeltételei hiányoztak, és román vezetői engedélyének lefoglalásáról a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 29. §-ában írt elismervényt sem kapott. Tudomása szerint nem áll járművezetéstől eltöltő határozat hatálya alatt.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 2011. július 22-én kelt tájékoztató levele szerint a kapitányságnak a panaszos előállításáról kiállított igazolást nem áll módjában megküldeni, mivel az az iratok között nem lelhető fel. Megállapítható azonban, hogy ilyen igazolás készült, annak eredeti példányával a panaszos rendelkezik, azt a részére kiadták. A panaszost a kapitányság beosztottjai 2011. április 24-én szintén intézkedés alá vonták – járművezetéstől eltiltás hatálya alatti ismételt vezetés, valamint ittas járművezetés gyanúja miatt –, amely intézkedés során a panaszos a helyszínen eljáró kollégáknak bemutatta a 2011. április 21-én kelt igazolást az előállítás tényéről.

A kapitányságvezető előadta, hogy a fogvatartás ideje alatt a panaszossal szemben eljárási cselekményt nem végeztek, aminek az oka az volt, hogy a lefoglalt „hamisgyanús” román vezetői engedély okmányszakértői vizsgálatára volt szükség ahhoz, hogy a panaszost megalapozottan lehessen gyanúsítottként kihallgatni.

2) Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szembeni intézkedést 2011. április 21-én 2 órakor kezdték meg az eljáró rendőrök (Cs. r. zászlós, valamint K. r. főtörzsőrmester) a Ny. tér 5. sz. alatt, és a panaszost a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálták, és a 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították. Az eljáró rendőrök az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az intézkedő rendőrök közös jelentése szerint szolgálatuk teljesítése során a panaszolt napon és időben megállásra szólították fel a panaszost, aki a [...] forgalmi rendszámú BMW X5-ös személygépkocsit vezetett. Az intézkedés során megállapították, hogy a panaszos 2007 januárjában, Magyarországon megszerzett vezetői engedélyét 2009. december 27-ei kezdettel járművezetés ittas vagy bódult állapotban büncselekmény elkövetése miatt visszavonták, továbbá, hogy a panaszos járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll. A jelentés szerint a panaszos ezt elismerte, majd zavartan szabadkozni kezdett, és átadott egy román vezetői engedélyt. Azt állította, hogy ő román állampolgár, és azzal szokott vezetni.

Mivel a panaszost Magyarországon eltiltották a járművezetéstől és viselkedése is zavart volt, az okmányt az intézkedő rendőr a HORUS kézi okmányvizsgálóval megvizsgálta, és az alábbi megállapításokat tette:

- az okmány előlapjának alnyomata tintasugaras nyomtatási eljárással készült, és szabálytalanul elhelyezkedő pontok halmazából áll, szemben az ilyen szériájú, eredeti okmány síknyomtatással megtört vonalakból felépülő alnyomatával;
- a fénykép körüli mikroírás szintén ezzel a technológiával készült, ezáltal elmosódott, olvashatatlan volt;
- az okmány adatos részének kitöltése szintén tintasugaras nyomtatási eljárással készült, szemben az intézkedő rendőr tapasztalataival, miszerint a román vezetői engedélyek ezen szériáját lézernyomtatással töltik ki;
- a rendelkezésre álló okmánymintában szereplő UV jellegzetességeket a panaszos által átadott okmány az előlapján nem produkálta;
- az okmány elő- és hátlapjának tapintása különbözik, amiből arra lehet következtetni, hogy az két különböző műanyagból készült, tehát az okmány adatos oldalát az OVI jellegzetesség meghagyása mellett cserélték, és a rajta szereplő adatokat a személyhez igazították.

A panaszos az intézkedő rendőr kérdésére elmondta, hogy ő Romániában vizsgázott járművezetésből, ezt az okmányt ott kapta, ha hamis, arról nem tehet.

A fentiekre tekintettel a panaszost a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányságra előállították, és az ügyeletes tisztnak sérülés- és panaszmentesen átadták. A panaszossal szemben az intézkedő rendőrök az általa elkövetett cselekmények miatt szabálysértési és büntető feljelentést tettek.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszossal szemben végzett intézkedések jogszerűek, szakszerűek és arányosak voltak.

3) Az előállított személy nyilatkozata elnevezésű dokumentum tanúsága szerint az előállítás kezdete 2011. április 21-én 2 óra 15 perc, és várható időtartama 8 óra. A panaszos a dokumentumon nyilatkozott arról, hogy folyamatos kezelést és orvosi felügyeletet igénylő, valamint fertőző betegsége nincs, sérülése nem keletkezett, továbbá panasz az előállítással kapcsolatban nincs. Részére az előállítással, az előállító helyiségben történő elhelyezéssel, valamint az ott tartózkodással kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, valamint jogorvoslati lehetőségeiről szóló tájékoztatást megadták. A panaszos nyilatkozott továbbá, hogy az előállítóból panasz- és sérülésmentesen távozott, külsérelmi nyom nem keletkezett rajta.

4) A rendőrség csatolt egy 2011. április 21-én kiállított dokumentumot, amin a panaszos nyilatkozik arról, hogy hozzátartozója kiértesítését kéri. Kéri továbbá a rendőrség által biztosított ételcsomag részére történő átadását, amit 7 óra 17 perckor átvett, ezt aláírásával is tanúsította.

5) A 2011. április 21-én kelt, nyomozás elrendeléséről szóló feljegyzés szerint a panaszos ügyében a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 274. § (1) bekezdésébe ütköző, és az (1) bekezdés b) pontja szerint minősülő közokirat-hamisítás büntett megalapozott gyanúja miatt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 170. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a (2) bekezdésre – a nyomozást a kapitányságvezető elrendelte.

6) Sz. r. hadnagy 2011. április 21-én kelt jelentése szerint szolgálata teljesítése során többször megkísérelte mobiltelefonon felvenni a kapcsolatot a panaszossal, mivel szükségessé vált a lefoglaló határozat és jegyzőkönyv aláírása, valamint átvétele. A r. hadnagynak a panaszossal 20 óra 40 perckor sikerült kapcsolatba lépnie, aki kérdésére elmondta, hogy az aláírás aznap már nem megoldható, de másnap 13 órára bemegy a kapitányságra, és aláírja a lefoglalási iratokat.

7) H. r. hadnagy 2011. április 22-én készített feljegyzése szerint telefonon felvette a kapcsolatot a panaszossal, aki éppen az ügyvédjénél tartózkodott, és közölte a r. hadnaggyal, hogy a lefoglalásra sem aznap, sem máskor nem fog bemenni a kapitányságra. Ekkor a r. hadnagy kérte az ügyvédet, és elmondta neki, hogy a lefoglaló határozat aláírása miatt kell bemennie a panaszosnak, azonban a panaszos közölte, hogy nem kíván bemenni, csak hivatalos írásbeli idézésre.

8) A rendőrség megküldte a panaszos 2011. április 22-én kelt gyanúsított-i idézését (amin a panaszos aláírásával tanúsította, hogy azt átvette), a lefoglalásról szóló jegyzőkönyvet (amin sem a panaszos aláírása, sem dátum nem szerepel), valamint a 2011. április 21-én kelt lefoglalás elrendeléséről szóló határozatot (amin feltehetőleg a panaszos kézírásával az alábbi szöveg olvasható: „Nem vagyok hajlandó aláírni semmit utólag”), ezek ismertetésétől azonban a Testület eltekint, mivel az ügy szempontjából további releváns információt nem tartalmaznak.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette a panaszos igazoltatását, előállítását, előállításának időtartamát, valamint azt, hogy őt a rendőri intézkedéssel kapcsolatban megfelelő tájékoztatásban részesítették-e az eljáró rendőrök.

A Testület megállapította, hogy a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz, az 59. § (1) bekezdésében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint az 55. § (1) bekezdésében rögzített személyes szabadsághoz való jogát.

1) A Testület elsőként a panaszos igazoltatásának jogszerűségét vizsgálta.

Az igazoltatás körülményeit tekintve a panaszos és a rendőrség előadása megegyező. A panaszos előadja, hogy a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság járőrei 2011. április 21-én hajnali 2 óra 15 perckor a Ny. térenél, a T. út páros oldalán igazoltatták. A panaszos román állampolgár lévén román okiratokkal és román vezetői engedéllyel szándékozta igazolni magát.

Az előállítás végrehatásáról szóló jelentés szerint a panaszolt napon és időben megállásra szólították fel a [...] forgalmi rendszámú BMW X5-ös személygépkocsit vezető panaszost, majd az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint „a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából,

közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. A hivatkozott bekezdés negyedik fordulata szerint tehát közlekedésrendészeti intézkedés során az intézkedés alá vont személyazonossága ellenőrizhető.

A közlekedésrendészeti intézkedés szabályait az Rtv. 44. § rendezi. Az (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A hivatkozott jogszabályhely tehát általános felhatalmazást nyújt a rendőrnek arra, hogy a közlekedés biztonsága érdekében – arra okot adó speciális körülmény hiányában is – a járműveket, valamint azok vezetőit intézkedés alá vonja és a közlekedési rendszabályok betartását ellenőrizze.

Fentiek alapján a Testület megállapította, hogy jogszerűen vonták intézkedés alá a rendőrök a gépkocsival közlekedő panaszost az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja alapján, és jogszerű volt a panaszos igazoltatása is a közlekedésrendészeti intézkedés keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdés negyedik fordulata alapján. Fentiekre tekintettel a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogát az igazoltatás miatt nem érte sérelem.

2) A Testület ezt követően a panaszos előállításának jogszerűségét vizsgálta. A panaszos elmondta, hogy bár ő román okiratokkal, valamint román vezetői engedéllyel igazolta magát, az intézkedő rendőrök előállították a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányságra.

Az előállítás végrehatásáról szóló jelentés szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján állították elő, az intézkedés során a rendőrök kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. Az eljáró rendőrök megállapították, hogy a panaszos 2007 januárjában, Magyarországon megszerzett vezetői engedélyét 2009. december 27-ei kezdettel járművezetés ittas vagy bódult állapotban bűncselekmény elkövetése miatt visszavonták, továbbá, hogy a panaszos járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll. A jelentés szerint a panaszos ezt elismerte, majd zavartan szabadkozni kezdett, és átadott egy román vezetői engedélyt. Azt állította, hogy ő román állampolgár, és azzal szokott vezetni.

Mivel a panaszos Magyarországon el van tiltva a járművezetéstől és viselkedése is zavart volt, az okmányt az intézkedő rendőr a HORUS kézi okmányvizsgálóval megvizsgálta, és számos olyan – jelen állásfoglalás II. rész 2) pontjában részletesen ismertetett – sajátosságot tapasztalt, ami az okmány eredetiségét egyértelműen megkérdőjelezte.

A panaszos az intézkedő rendőr kérdésére elmondta, hogy ő Romániában vizsgázott járművezetésből, ezt az okmányt ott kapta, ha hamis, arról ő nem tehet. A fentiekre tekintettel a panaszost a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányságra előállították, és az ügyeletes tisztnak sérülés- és panaszmentesen átadták. A panaszossal szemben az intézkedő rendőrök az általa elkövetett cselekmények miatt szabálysértési és büntető feljelentést tettek.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható. Annak megállapításához, hogy a

hivatkozott jogszabályhely megfelelő jogalapként szolgálhatott-e a panaszos előállításához, azt kell megállapítani, hogy a bűncselekmény elkövetésének gyanúja a konkrét helyzetben fennállhatott-e. Ezt a Testület kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálhatja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a büntetőeljárást lefolytató hatóság szerepét (tehát nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt), azonban ha nem végeznél el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény bizonyos fokú értékelését olyankor, amikor annak jogalapjaként a rendőrség bűncselekmény gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület a bűncselekmény elkövetésének kérdésében való állásfoglalás nélkül azt vizsgálta, hogy a gyanúnak az adott intézkedéshez szükséges foka fennállt-e.

A rendőrségi nyilvántartás szerint a panaszos járművezetéstől eltiltás hatálya alatt állt az intézkedés idején, és az eljáró rendőrök nyilatkozata szerint vezetési jogosultságát egy, az intézkedő rendőrök által „hamisgyanusnak” ítélt, Romániában kiállított jogosítvánnyal kívánta igazolta.

Az intézkedő rendőr az okmányt a HORUS kézi okmányvizsgálóval a helyszínen megvizsgálta, és a jelentésben öt olyan ismérvet is megjelölt, ami benne azt a gyanút erősítette, hogy az okmány nem eredeti. A Testület ezen – fentebb ismertetett – ismérveket meggyőzőnek találta, ezért úgy foglalt állást, a Btk. 274. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző bűncselekmény elkövetésének az előállításhoz minimálisan szükséges fokú gyanúja fennállt, a rendőrségnek tehát az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja kellő jogalapot biztosított a panaszos előállításához.

A jogalap megléte azonban önmagában nem teszi a rendőri intézkedést jogszerűvé. Az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelménye értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja mérlegelési jogot biztosít a rendőrnek annak eldöntésekor, hogy előállítja-e a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt. E mérlegelés során figyelemmel kell lenni az arányosság követelményére – amennyiben e követelmény nem érvényesül, úgy a megfelelő jogalap megléte mellett is jogszerűtlenné válik az intézkedés. Az arányosság megítélésénél a Testületnek azt kellett értékelnie, hogy volt-e az előállításnak olyan célja, amely csak a szabadság korlátozásával volt elérhető.

A panaszos állítása szerint április 21-én reggel, szabadon bocsátása előtt kihallgatták. A Testület álláspontja szerint a kihallgatás olyan célnak tekinthető, amely az ügy valamennyi körülményét figyelembe véve kellőképpen megalapozta az előállítást.

A fentiekre való tekintettel a Testület megállapította, hogy a panaszos előállítása a szükséges jogalap meglétéén túl megfelelt az arányosság követelményének is, így a panaszos személyi szabadságát a rendőrség azzal jogszerű korlátozásnak vetette alá.

3) A Testület ezt követően az előállítás időtartamát vizsgálta.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a „rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 47. §-a szerint az előállítás az előállított személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetőleg előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Mivel az előállítás időtartamáról kiállított igazolás nem állt rendelkezésre – a rendőrség tájékoztatása szerint azt csak egy példányban állították ki, amit a panaszos részére átadtak –, a Testület a panaszos előadását vette alapul.

A panaszos által elmondottak szerint az előállítás tartama meghaladta a törvényben előírt nyolc órát, mégpedig anélkül, hogy a panaszos előállítását meghosszabbították volna (a rendőrségi iratok sem utalnak az előállítás meghosszabbítására). **Emiatt önmagában megállapítható a panaszos személyi szabadságának jogellenes korlátozása.**

Ugyanakkor a Testület – az arányosság követelményének sérelme miatt – akkor is megállapíthatónak találná a panaszos jogsérelmét, ha az előállítás ideje a nyolcórás határon belül maradt volna.

A kapitányságvezető levelében azt írta, hogy a fogvatartás ideje alatt a panaszossal szemben eljárási cselekményt nem végeztek, aminek az oka az volt, hogy a lefoglalt „hamisgyanús” román vezetői engedély okmányszakértői vizsgálatára volt szükség ahhoz, hogy a panaszost megalapozottan lehessen gyanúsítottként kihallgatni. (A panaszos elmondása szerint szabadon bocsátása előtt sor került egy rövid kihallgatásra, ez ugyanakkor – tekintettel a kapitányságvezető által e tárgyban adott tájékoztatásra, amelyet kétségbe vonni a testületnek nem volt oka – bizonyosan nem volt formális büntetőeljárási cselekmény, legfeljebb a rendőrségi zsargonban „elszámoltatásnak” nevezett alaktalan és eljárási garanciákkal körbe nem bástyázott „meghallgatás” lehetett.)

A rendőrség állítása szerint a szakértői vélemény bevárása céljából tartotta bent a panaszost egész éjjel, ugyanakkor a szakértői vélemény a panaszos elengedésének időpontjáig nyilvánvalóan nem érkezett be, hiszen a panaszos formális meggyanúsítására és gyanúsítottként kihallgatására a kapitányságvezető szerint végül nem került sor az előállítás ideje alatt. Ugyanakkor éppen a rendőrség magatartása igazolja, hogy maga a rendőrség sem látta feltétlen szükségét a panaszos előállításának fenntartásának a vélemény beérkezéséig, hiszen az előállítást – bár arra lehetőség lett volna – nem hosszabbították meg négy órával reggel. Ha feltétlenül szükséges lett volna a panaszos fogvatartásának fenntartása, akkor az előállítás meghosszabbítására sor került volna, ha viszont a rendőrség azon az állásponton volt (amire az előállítás meghosszabbításának elmaradása utal), hogy a panaszost el lehet engedni, és kihallgatását, valamint az egyéb szükséges eljárási cselekményeket (pl. a lefoglalási jegyzőkönyv aláírását) le lehet folytatni olyan módon, hogy a panaszost (akár rövid úton, telefonon) idézik, akkor viszont az egész éjjeli előállítás nyilván nem lehetett feltétlenül szükséges, s így jogszerű sem.

A Testület ezért úgy ítélte meg, hogy a panaszos előállításának tartama – tekintettel arra, hogy ezen időtartam nagy része eljárási cselekmények elvégzése nélkül telt el – akkor is aránytalanul hosszú lett volna, ha nem haladja meg a nyolcórás tartamot. A fentiek miatt a Testület megállapította a panaszos személyi szabadsághoz való jogának sérelmét.

A Testület egyúttal felhívja a figyelmet arra, hogy az előállításokról kiállított igazolásokkal kapcsolatos gyakori problémák miatt és a jogszerű rendőri eljárás utólagos igazolhatóságának érdekében célszerűnek tartja az igazolást minden esetben két példányban kiállítani.

4) A panaszos sérelmezte, hogy nem részesült megfelelő tájékoztatásban az előállítása során. Elmondása szerint egész éjszaka nem tudta meg, hogy miért tartják fogva, csak a reggeli kihallgatáskor közölték vele, hogy az eljárás vele szemben „Járművezetés az eltiltás tartama alatt” szabálysértés miatt indult.

A Testület ezért azt vizsgálta, hogy az intézkedő rendőr eleget tett-e azon, az Rtv. 20. § (2) bekezdés első mondatában foglalt kötelezettségének, hogy a rendőri intézkedés tényéről és céljáról tájékoztatja az intézkedés alá vontat. A hivatkozott jogszabályhely szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.”

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés több olyan információt is tartalmaz, amiből arra lehet következtetni, hogy a panaszos ismerte az intézkedés célját. A jelentés szerint ugyanis a panaszos az intézkedés során maga is elismerte, hogy vezetői engedélyét 2009. december 27-ei kezdettel járművezetés ittas vagy bódult állapotban bűncselekmény elkövetése miatt visszavonták, továbbá, hogy járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll. Az intézkedő rendőr elmondása szerint a panaszos zavartan szabadkozni kezdett, és átadott egy román vezetői engedélyt. Azt állította, hogy ő román állampolgár, és azzal szokott vezetni. A panaszos az intézkedő rendőr kérdésére elmondta továbbá, hogy Romániában vizsgázott járművezetésből, ezt az okmányt ott kapta, ha hamis, arról nem tehet.

Egyéb bizonyítási eszköz hiányában a Testület a panaszos és az intézkedő rendőr állítása között feszülő ellentmondást nem tudta feloldani, ezért úgy foglalt állást, hogy a tájékoztatás elmaradása tekintetében a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható.

5) A panaszos sérelmezi, hogy vezetői engedélyének lefoglalásáról a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000 (XI. 30.) BM. rendelet 29. §-ában írt elismervényt sem kapott.

A BM rendelet 27. § (1) bekezdése szerint „a rendőr a vezetői engedélyt a helyszínen elveszi, ha

a) a járművezető azzal gyanúsítható, hogy közúti veszélyeztetés [Btk. 186. §], a közúti baleset során maradandó fogyatékoságot, halált, kettőnél több ember halálát vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó [Btk. 187. § (2) bekezdés], illetve a járművezetés ittas vagy bódult állapotban [Btk. 188. §] bűncselekményt követett el,

c) a járművezető járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll, vagy a közlekedési igazgatási hatóság a vezetési jogosultságának szünetelését jogerősen elrendelte,

d) gyanú van arra, hogy a vezetői engedély hamis, meghamisították vagy azzal más módon visszaéltek.” A 29. § szerint „a rendőr a vezetői engedély elvételéről átvételi elismervényt ad, mely tartalmazza az elvétel e rendeletben meghatározott jogalapját.”

A BM rendelet 29. §-a a közlekedésrendészeti intézkedést foganatosító rendőr számára ír elő kötelezettséget a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 48. §-a (3) bekezdésének d) pontjában foglalt felhatalmazás alapján.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdés szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.” Az idézett jogszabályhely a rendőr számára általános kötelezettségként írja elő, hogy az eljárására irányadó jogszabályokban foglaltaknak megfelelően járjon el intézkedése során. Köteles tehát a Kkt., valamint a Kkt. felhatalmazása alapján elfogadott rendeletekben foglaltaknak is eleget tenni.

Jelen panaszügyben a Testület kérte a BRFK XIII. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjét valamennyi, a rendőri intézkedéssel kapcsolatos irat megküldésére, a rendőrség azonban a vezetői engedély elvételével kapcsolatos elismervényt nem küldött a Testületnek, továbbá a rendőri jelentés sem számol be arról, hogy a panaszossal a helyszínen a BM rendelet szerinti elismervényt aláírtak volna.

Az átvételi elismervény kiállításának elmaradása miatt a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét állapította meg.

IV.

A Testület vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy jogszerű volt a panaszos igazoltatása, és előállítása, sérült azonban a panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítás nyolcórás tartamának meghosszabbítás nélküli túllépése és aránytalanul hosszú időtartama miatt, továbbá tisztességes eljáráshoz való joga amiatt, hogy vezetői engedélyének bevonásakor az intézkedő rendőr nem állított ki átvételi elismervényt.

A Testület úgy ítélte meg, hogy a megvalósult jogsértések súlya összességében indokoltá teszi a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag